

Perstorps kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Norra Lyckan skola
belägen i Perstorps kommun

Tillsyn i Norra Lyckan skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Perstorps kommun under hösten 2015. Norra Lyckan skola besöktes av Skolinspektionen den 18 och den 19 november 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Av officiell statistik av resultat från nationella provet från läsåret 2013/14 framgår att eleverna i årskurs 3 har resultat som spänner från 45,2 procent som klarat målet för delprov i matematik till 100 procent som klarat målet för delprov i svenska.

Eftersom Norra Lyckanskolan har en helt ny organisation och består av årskurs 2 och 3 har skolenheten ännu inga resultat att redovisa.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-03-31
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-03-31
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-03-31
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Utredningen visar att det i undervisningen på Norra Lyckanskolan inte tas hänsyn till varje individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande eftersom bedömningar av nyanlända elevers kunskaper inte görs. Vidare visar utredningen att elever på Norra Lyckanskolan, som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, inte skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom den ordinarie undervisningen och att elever i behov av särskilt stöd inte får sådant stöd i de fall då elever har behov av extra anpassningar eller stöd i form av studiehjälper på modersmål. Tillsynen visar att elevhälsan på Norra Lyckanskolan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande utan deras arbete är mestadels reaktivt och på individnivå. Samtliga kompetenser finns inte representerade i elevhälsan på Norra Lyckanskolan.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Perstorps kommun att **senast den 31 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Perstorps kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor och huvudmannen ska se till så att det i undervisningen tas hänsyn till varje individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. I de fall då nyanlända elever kommer till skolan behöver deras behov kartläggas så att undervisningen kan anpassas till deras behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av läroplanen framgår att läraren i undervisningen ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

I intervju med rektor så berättar hon att nyanlända elever på Norra Lyckanskolan sätts i vanlig klass utan att ha fått grundläggande kunskaper i svenska språket exempelvis genom förberedelseklass. Elev och vårdnadshavare tillfrågas vid inskrivningen i grundskolan huruvida eleven tidigare har gått i skola och om eleven kan latinska bokstäver, men någon kartläggning av elevers kunskaper görs inte, enligt rektor. Många av dessa elever har ingen tidigare erfarenhet av att gå i skola, berättar rektor. Rektor uppger att de på Norra Lyckanskolan inte erbjuder studiehandledning på modersmål, vilket bland annat medför att de nyanlända eleverna exkluderas från moment i undervisningen som bygger på att de ska kunna förstå svenska.

Det utredningen ovan visar är att den nyanlända elevernas kunskaper och behov inte kartläggs innan de börjar i klassen. Utan en sådan kartläggning kan inte lärare anpassa undervisningen utifrån de behov som eleven har. Intervjuer visar också att de nyanlända eleverna inte alltid kan följa undervisningen i de ämnen som ges och att undervisningen då inte anpassas efter deras behov och förutsättningar. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att undervisningen på Norra Lyckanskolan inte tar hänsyn till varje individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och därför uppfyller inte verksamheten författningarnas krav. Rektor och huvudmannen ska därför se till att det i undervisningen tas hänsyn till varje individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Norra Lyckanskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Norra Lyckanskolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avögöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Perstorps kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor ska se till att skolan skyndsamt ger en elev stöd i form av extra anpassningar i form av studiehandledning på modersmålet inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås
- Rektor och huvudmannen ska vidare se till att om utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet, ska eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskaper som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen framkommer att det kan befaras att en elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom undervisningens ram. Vidare framgår av skollagen att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

I intervju med rektor så berättar hon att på Norra Lyckanskolan ges inte elever stöd i form av extra anpassningar när det gäller studiehandledning på modersmål, även om elever på skolan har behov av denna typ av extra anpassning. Rektor bedömer att det i nuläget finns cirka 10 barn på skolenheten i behov av studiehandledning på modersmål, men dessa elever får inte detta stöd, uppger rektorn.

Rektorn uppger att i de fall elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om de extra anpassningar som getts visat sig inte vara tillräckliga, görs en utredning av elevers behov av särskilt stöd. Rektor uppger vidare att i de fall där utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmål, så ges inte sådant stöd på Norra Lyckanskolan, trots att det finns sådant konstaterat behov hos flera elever.

Utredningen visar att det på Norra Lyckanskolan finns ett antal elever som har konstaterade behov av studiehandledning på modersmålet, som stöd i form av extra anpassningar eller som särskilt stöd. Trots dessa konstaterade behov ges ingen studiehandledning på modersmålet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i dessa delar. Rektor och huvudmannen ska se till att den elev, som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen och att i de fall där utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som eleven behöver för att ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Norra Lyckanskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Norra Lyckanskolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i

skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Perstorps kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen och rektor ska se till att elevhälsan på Norra Lyckanskolan främst användas förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vid tillsynsbesöket berättar företrädare för elevhälsan att den kurator som på en halvtidstjänst tjänstgjort på Norra Lyckanskolan och tre andra skolenheter i Perstorps kommun just sagt upp sig. Vidare framkommer i intervju med elevhälsan att skolan under hösten har saknat tillgång till skolsköterska. Vid tillsynen har en skolsköterska varit i tjänst i tre veckor, men valt att avsluta sin anställning. Elevhälsan på Norra Lyckanskolan består vid tillsynen av skolpsykolog, speciallärare och skolläkare. Elevhälsans representanter berättar i intervju att de utöver hälsosamtal och ett projekt med mindfulness för elever inte har haft möjlighet att arbeta förebyggande och hälsofrämjande med övergripande insatser, utan att arbetet består av insatser på individnivå av reaktiv karaktär. Lärare berättar i intervju att det inte vet om elevhälsan bedriver något förebyggande och hälsofrämjande arbete och att de inte har

varit involverade i något sådant arbete tillsammans med elevhälsan. Rektor berättar i intervju att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande utan främst reaktivt och på individnivå. Hon berättar också att det var länge sedan det var full bemanning i elevhälsan. Skolsköterska har saknats under större delen av höstterminen. Kuratorn har haft 50 procents tjänst på fyra skolor och de äldre elevernas behov har prioriterats och det har därför inte haft tillgång till kurator för de yngre eleverna på Norra Lyckanskolan, berättar rektor.

Skollagen föreskriver att elever ska ha tillgång till en samlad elevhälsa och att denna ska arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande. Skolinspektionens tillsyn visar att elevhälsan på Norra Lyckanskolan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande utan att deras arbete mestadels är reaktivt och på individnivå. Tillsynen visar vidare att samtliga kompetenser inte finns representerade i elevhälsan på Norra Lyckanskolan. Huvudmannen och rektorn måste därför se till att det vid enheten finns en elevhälsa som främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål samt att samtliga kompetenser ingår i skolans elevhälsa.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Norra Lyckanskolans verksamhet inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Norra Lyckanskolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom

utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/Undervisningsråd

Anna Öjehagen

Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Norra Lyckan skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2

2016-01-18

12 (12)

Dnr 43-2015:8400

Bilaga 2: Fakta om Norra Lyckan skola

Norra Lyckanskolan är en grundskola med årskurs 2 och 3. Skolenheten har 160 elever. Det finns inga elever som är integrerade i grundsärskolan på enheten. Skolan har på kort tid tagit emot många nyanlända elever. Nuvarande organisation är ny sedan hösten 2015, då Norra Lyckanskolan gått från att ha varit en skolenhet med förskoleklass och årskurserna 1, 3, 4 och 5 till att vara en skolenhet med årskurs 2 och 3. Rektor ansvarar för ytterligare två skolenheter i Perstorps kommun, Parkskolan och Oderljunga skola, samt för fritidshem.